

ANSWER KEY

..... FIRST YEAR HIGHER SECONDARY EXAMINATION SEPT 2021

PART-III/III

Sanskrit - Sasthra

SUBJECT:

CODE NO: FY 219

VERSION: ...

..... 80 SCORES

..... 2 1/2 HOURS

Qn. No	Sub Qns	Answer Key/Value Points	Score	Total Score
1.	(क) अदर्शनं नीपः । (ख) उच्चैरुदात्तः । (ग) नीचैरनुदात्तः । (घ) अनुनासिकावचनोऽनुनासिकः ।		1+1+1	4
2.	(क) संयोगान्तं यत् पदे तदन्तस्य लोपः स्यात् । (ख) अत् ङात् च गुणसंज्ञं स्यात् । (ग) आत् ङेच च वृद्धिसंज्ञं स्यात् । (घ) उपदेशे अच् अनुनासिकः इति		2+2	4
3.	(क) कवर्गः - काष्ठः । चवर्गः - चालुः । टवर्गः - मूर्च्छा । (ख) ङच् = ङे ङक् = ङ् यण् = य		1+1+1	3
4.	सुप्तिउन्तं च पदसंज्ञं स्यात् । उदा - रक्षः पठति ।		2+2	4
5.	सुदृष्टपाठ्य - मह्वारि धातुंडाः लाघातीः		1+1+1+1	4
6.	सर स्वर्त्ता = समः श्रुति सैर स्वर्त्ता = अत्रानुनासिकः पूर्वस्य तुवा अंर स्वर्त्ता = अनुनासिकान्तपरोऽनुस्वारः संः स्वर्त्ता = स्वश्वसानयोर्विशर्जनपिः		1+1+1+1	4

Qn. No	Sub Qns	Answer Key/Value Points	Score	Total Score
7		पूर्वस्थ अणः दीर्घः स्यात् । उदा - कुनायमते ।	2+2	4
8		हरणे - अल् , विरणवे - अल् नापञ्चः - आल् , पाचकः - आल्	1+1+1+1	4
9		यथोचित योजनाय पञ्चाङ्गः अङ्गः ।	1+1+1+1	4
10		पदान्तस्थ परः अनुनासिके परे अनुनासिको वा स्यात् । उदा - शानन्सुशारिः ।	2+2	4
11		डाडादौ धातौ परे परस्परमेकादेशः स्यात् । उदा - प्रेजते , उपोषति	2+2	4
12		सुप्तिउन्तं पदम् । हलोऽनन्तराः संधागेः , परः शान्तिवर्षः संहिता , हलन्त्यम्	1+1+1+1	4
13		प्रातिपदिकार्थमात्रे लिङ्मात्रायाधेयत्वे परिमाणमात्रे संख्यामात्रे च प्रथमा स्यात् । उच्चैः , नीचैः --- तटः ---	2+2	4
14		शिवर् अर्च्यः - ससज्जो कः शिव उ अर्च्यः - अतोशेष्टस्तुतादन्तुते । शिवो अर्च्यः - आह-गुणः । शिवोऽर्च्यः - डाउ.पदान्तादिति ।	1+1+1+1	4
15	(क)	सुतप्रगृह्यअचिनीत्यम्, निपात डावाजनाङ्कः , ओत् अदसोमात् , ईइकेद्विवचनं प्रगृह्यम् , (ख) उचितरीत्या यथोचित योजनाय पञ्चाङ्गः ।	1+1+1+1+1	5
16	(क)	अ इ उण् , ऋ ए लृक् , डा ओङ् , डा औच , हयवर्ह , लण्	1+1+1+1+1+1	6

Qn. No	Sub Qns	Answer Key/Value Points	Score	Total Score
	(ख) कण्ठः, तालुः, मूर्धा, दन्तः, ओष्ठौ, नासिका च (ख) विभागः (तर्ज्येयम्) 'ख' विभागः।		1+1+1+1+1/	6
17	(क) अन्नं भट्टः। (ख) पञ्च (ग) आकाशम् (घ) कुलालः		1+1+1+1	4
18	न्याय वैशेषिकयोः		1+1	2
19	व्यावृत्तिव्यवहारो वा/अथवा इतरेतरभेदज्ञानम्			2
20	लक्ष्यैकदेशावृत्तित्वम्।			2
21	विभागरहितः नित्य सम्बन्धः समवायः।			2
22	स्पर्शः, संयोगः		1+1	2
23	अव्याप्तिः, अतिव्याप्तिः, असंभवः।			2
24	जलसम्बन्धनैव			2
25	अतीतातिव्यवहारहेतुः कालः।			2
26	शब्दत्वप्रत्यक्षं			2
27	द्विविधः। सुरभिः असुरभिश्च।		1+1	2
28	जिह्वाग्रम्।			2
29	परामर्शजन्य ज्ञानम् अनुमितिः।			2
30	हेतुः, निग्रामनम्।		1+1	2
31	गो सकृद्गो गवयः।			2
32	ईश्वरसङ्केतः। (अस्मात् पदान् अप्रम अप्रिः वा द्रव्यः ईश्वरः)			2
33	भोज्यता।			2
34	उचितोत्तरलेखनाय त्रयः अङ्कः।			3
35	उचितोत्तरलेखनाय त्रयः अङ्कः।			3
36	उचितोत्तरलेखनाय त्रयः अङ्कः।			3
37	उचितोत्तरलेखनाय त्रयः अङ्कः।			3
38	प्राणम्, रश्मिम्, चक्षुः, त्वक्।		1+1+1+1	4
39	उचितोत्तरलेखनाय चतुरङ्कः।			4
40	पटः, कपालः, पत्राणि, पटरूपः।		1+1+1+1	4
41	उचितोत्तरलेखनाय चतुरङ्कः।			4
42	उचितोत्तरलेखनाय चतुरङ्कः।			4

24/4

Qn. No	Sub Qns	Answer Key/Value Points	Score	Total Score
43	(ક) ડિપિતોત્તર લેખનાય બડેડ્કા:। (જવ) ડિપિતોત્તર લેખનાય બડેડ્કા:।			6 6